

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Bono Sodalitatis Partheniæ, Et Officiis Sodalis Erga Deiparam Patronam

Bourgeois, Jean

Antverpiæ, 1622

Cap. 19. De humilitatis studio.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48699](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48699)

CAPVT XIX.

*De humilitatis studio.**Serm. 1. super
per Missus.*

A Bernardi sententia ordiamur. Præ-
clara permixtio virginitatis & hu-
militatis, nec mediocriter placet Deo il-
la anima, in qua & humilitas commen-
dat virginitatem, & virginitas exornat
humilitatem. Sed quanta illa veneratio-
ne digna est (quæ vna Deiparæ singularis
est prærogatiua) quæ nec parem, nec se-
cundam habere potest, in qua & humili-
tatem exalrat fœcunditas, & partus con-
secrat virginitatem? Si non pores virgi-
nitem, imitare humilitatem. laudabilis
virtus virginitas, sed necessaria magis hu-
militas. illa consulitur, ista præcipitur.
Potest placere eius humilitas, quæ amissam
deplorat virginitatem, sine humili-
tate autem audeo dicere nec virginitas
Mariæ placuisset. & aliàs: Virginitate
placuit, sed humilitate concepit. Humi-
litate potissimum ad æternum Verbum
vtero concipiendum comparasse se Vir-
ginem,

ginem, ex responso quod postremum Angelo dedit, colligunt SS. Patres: *Ecce ancilla Domini*; quodque mox ipsa diuini Verbi conceptio & incarnatio est consecuta. Vide, inquit Ambrosius, humilitatem, vide deuotionem. Ancillam se dicit Domini, quæ mater eligitur; nec repentino exaltata est promisso, quæ pridem altissimas in humilitate sui que agnitione radices egerat. simul ancillam dicendo nullam sibi prærogatiuam tantæ gratiæ vindicauit, quæ faceret quod iuberetur; mitem enim humilemque paritura humilitatem debuit etiam ipsa præferre. Inde Virginem comparat S. Ambrosius fiscellæ illi scirpeæ bitumine & pice illitæ, in qua Moyses positus Saluatoris umbra. per bitumen quod ab aquis solui non potest, uirginitas B. Mariæ, in cuius utero Deus hominem, cui per unitatem personæ coniungeretur, efformauit, quæ uirginitas nullo potuit æstu carnali violari; per picem autem quæ custos est bituminis, humilitas intelligitur, quæ uirginitatis custos existit. Eodem refert Bernardus illud Cant. *Dum*

*Lib. 2. in
Lucam.*

*In cap. 6.
Apocal.*

*Serm. 45.
in Cant.*

S *esset*

410 DE OFFIC. SODAL. PARTH.
esset Rex in accubitu suo, nardus mea dedit o-
dorem suum. Nardus humilis herba est
& calidæ naturæ. Per hanc virtus hu-
militatis accipitur, sed quæ sancti amo-
ris vaporibus flagret; est enim humili-
tas quam parit veritas, & est humilitas
quam charitas format & inflammat.
Priorem vocat Bernardus humilitatem
necessitatis, ex inspectione peccatorum
& spiritualium ærumnarum progenita,
quæ non semper traducatur ad affectû,
sed ex inspecta veritate necessario pro-
gignatur: posteriorem verò voluntatis
ex cordis affectione natam, ex desiderio
sui contemptus & despectus. Quam-
quam vt superbia omnis errore & igno-
rantia, sic humilitas veritate & sui met
agnitione nititur. Nec potest esse humi-
litas quam non pariat veritas, sed non
nuda, neque sola, cùm est innocentia &
charitati copulata. quare hæc tanto al-
tera præstantior est. Prior illa nostra est,
& pœnitentium propria, quæ ex pecca-
tis & vitiata naturæ perturbationibus
ortum ducit, nec in Christum, nec in
eius Sanctissimam matrem conuenit. At

po-

posterior innocentium est, qui nullo vnquam contaminati peccato fuere, nec habent deprauatos illos naturæ motus, quibus exagitentur & confundantur. Propria est sanctorum Angelorū, Dei- paræ Virginis, ipsiusque animæ Christi sanctissimæ, innixa illi primæ veritati, qua lubentes agnoscunt se quidquid habeant aut naturæ, aut gratiæ donorum, à Deo omnium largitore & fonte vberissimo, nullo suo merito, sed de eius largitate & beneficentia mera habere. Agnoscit Dei Mater, gratuita planè clementia electam se in Saluatoris matrē, cum indignam sese suæ naturæ conditione reputaret ancillam, omnibus se à Deo gratiæ donis, priuilegijs auctam gratuito munere: quare & illum omnium bonorum auctorem magnificabat eius anima Dominum, & exultabat spiritus eius in Deo salutari suo, nullumque momentum erat, quo non hoc sui nihilum coram Deo reputaret, animoque verè demisso & gratissimo secum expenderet. Hærebat illi altiùs mēti impressum istud Sapient. *Quoniam tamquam momentum* Sap. 11. 21

statera, sic est ante te orbis terrarum, & tam-
 quam gutta roris antelucani quæ descendit in
 terram. Illud item Isaïæ, Omnes gentes
 quasi non sint sic sunt coram eo, & quasi nihil
 & inane reputato sunt ei. Tum se sexu quo-
 que feminam, conditione tenuem &
 pauperem, fabro desponsam, ignotam,
 nec magni habitam suos inter ciues ac
 populares cogitabat, vt se delectã à Deo
 quæ filij eius hominum Saluatoris ma-
 ter existeret, haud iniuria miraretur ac
 deprædicaret. *Quia respexit humilitatem
 ancille sue, exiguam, vilem, abiectam for-
 tem meam, quæ sum naturæ conditione
 & mea voluntate eius ancilla, tantis im-
 par & indigna beneficijs. Hic enim hu-
 militas non virtutem, sed abiectioem
 significat, vt & illo loco, Reformabit cor-
 pus humilitatis nostræ.* Humilitas virtus,
 Græca voce ταπεινοφροσύνη, abiectio
 & πείνωσις exprimitur. Magis exercuit quã
 indicauit humilitatē. Verus humilis vi-
 lis vult reputari, non humilis prædicari.
 Eminent ea virtus inter Virginis heroi-
 cas eminentissimasque virtutes. Et, si
 B. Mechtildi fidem habemus, prima fuit
 ea

Isa. 40. 17.

Luc. 1. 48.

Thib. 3. 21.

Lib. 1. re-
ad.

ea virtus, in qua Virgo nata & infans singulariter se exercuit, qua ita de se modestè sentiebar, vt, cū tot esset ornata gratijs, tot priuilegijs insignita, nulli tamen vniquam creaturæ sese prætulerit. Tres sunt eximiæ Virginis prærogatiuæ, quibus potissimum excellit, quòd Mater Dei, quòd Virgo virginum, quòd Regina cæli & terræ: quæ nihil tamen singularis eius humilitatis laudem imminuerunt; sed velut in immensum augendæ materiæ amplissimam suppeditarunt, dum se in ijs mirificè deiecit Deipara ad humilem ancillæ conditionem quæ cum summa matris dignitate videbatur pugnare; ad communem vitatarum puerperarum ordinem in purificatione, à qua longissimè aberat eius integerrima virginitas; ad tenuem inopemque vitam, pauperumq; oblationem parturiturum aut duos pullos columbarū, quæ Reginae cælorum minimè videbatur congruere. Longū sit per omnia eius vitæ mysteria singula & expressa virtutis huius argumenta cōquirere. Vt prior Elisabetham propinquā adierit ac salutarit, & integro trimestri,

mestri, quoad esset soluta, aut proximè
 soluenda partu, sedulò ministrarit; vt ad
 virginum partu suu Bethleemitico sta-
 bulo præsepio que pro cunis infantis Dei
 sui, quo iam tū humilitatis utebatur ma-
 gistro, maximopere delectata fuerit; vt
 dies quadraginta permanserit in eo vili
 stabulo, & demum hoc decurso dierum
 spatio veluti communis mulier, ac vicia-
 ta puerpera ad templum purificanda ve-
 nerit; vt S. Ioseph sponso omnem sem-
 per honorem, obedientiam, obseruan-
 tiamque detulerit; quantos in ea demis-
 sionis virtute profectus in ea domestica
 schola, illam verbo & exemplo prædo-
 cente Dei Filio, tot annorum consuetu-
 dine fecerit. Hæc cæteraque demissionis
 indicia colligere & pertractare longio-
 ris sit moræ. Extremum vitæ tempus, ex-
 tremumque illum quem censent humi-
 litatis gradum, cum se contemni quis ac
 despici patitur, adeoque etiam gaudet,
 attigisse suffecerit. Quidquid igitur in-
 iuriarum ac contumeliarum in Salua-
 torem, prædicationis eius triennio,
 sed præcipuè extremo illo passionis suæ
 die,

die, quidquid irrisionum, opprobriorum, & indignissimorum tormentorum in filium ab Iudæis, ab Herodis Regis, Pilatiq̄ Præsidis administris irrogatum est, in Virginem quoque Matrem recidit, & ad sese pertinere censuit, passa est, & gauisa pari voluntate, quae se parentem eius esse gauisa est. In matris inquam cessere cōtemptum omnia in Christum filiū iactata conuitia, probra, maledicta, blasphemiae execrandae, foeda illa sputa in diuinum eius coniecta vultū, impacti colaphi, alapae, irrisiones nocturnae ac diurnae, à Iudæis atq; Gentilibus, nūc in Caiphæ domo, nunc in Pilati prætório ipsa morte duriores sanæ, quòd Barabbæ latroni & homicidæ auctor vita postpositus est, quòd insanis effertae plebis clamoribus ad necem, ad crucem efflagitatus, quòd toto corpore flagris instar mancipij dirissimè concisus, toties denudatus in amplissima hominum impurissimorum corona, quòd in speciem affectati regni mimiciis regis insignibus à prætoria cohorte per dīdiculum illulus, quòd spineo diadema-

416 DE OFFIC. SODAL. PARTH.
te coronatus , quòd suis ipse humeris
crucem ad Caluariæ gestarit , quòd me-
dius inter latrones vt eorum princeps,
summa cum ignominia cruci est suffi-
xus , ipsa que ad crucis pedem astante
matre , vestes illius sortibus subiecta,
quòd dirissimis ab insultantibus He-
bræis calumnijs blasphemijsque appe-
titus. Hæc non ad patientiam modò ve-
rùm & ad Virginis humilitatem , quæ se
cum filio Salvatore cõtemni porro gau-
debat, ea que ignominia præcipuè nota-
ri, pertinent , vt eadem quoque nos il-
lius Sodales insignia filij sui studio in-
centissimo appetamus , cum eo despici
ac proculcari, stultiq; etiam haberi non
refugiamus, vt & de filij ac matris in cæ-
lesti aliquando regno familia ceseamur,
gestatis hîc in terra eorum insignibus ac
vestium notis. Si, cùm Christus mira-
culis ac cælesti doctrina celebraretur, ta-
men eius matrem ciues ac populares in-
uidia perstringebant: *Vnde huic hæc om-
nia? Nõne hic est faber, filius Mariæ? & scã-
dalizabantur in eo; in extrema passione
matripepercisse credibile non est; sed,
cùm*

*Marc. 6.
v. 3.*

cum præfenti Saluatoris aspectu exemploque, quod vna omnium mortalium plenissimè capiebat, diuinitatis eius exinanitæ iugis admiratrix, ad eandem virtutem incenderetur humilitatis æmulandam, in hoc sui despectu mirificè exultabat & triumphabat. Si ad hunc nostri contemptum non aspiramus, si despicientiam, irrisiones, falsasque delationes, quas charitate formata expetit humilitas, minimè adhuc ambimus, in altera certè humilitatis quam parit veritas necessitasque, specie ac gradu consistamus; ac nos ex nobis nihil esse, nihilque à Deo, ab Angelis, ab hominibus, ex ipsa norma veritatis æstimandos reputemus. Intelligamus, ait Nazianz. nos nihil esse, si cum illa prima & vera sapientia conferamur, eamque ob rem ad ipsum vnum tendamus, nec quidquam aliud quæramus, quàm vt promanantibus illinc radiis collustremur. Si cum Deiparæ quoque Patronæ nostræ absolutissima virtute componamur, intelligamus nos nihil esse, & quod S. August. Deo, id illi nos dicamus: Reuerberasti infirmitatem

*Orat. 17.**Lib. 7. Conf.
c. 10.*

S 5 aspe-

aspectus mei radians in me vehementer, contremui amore & horrore, & inueni longè me esse à te in regione dissimilitudinis. Si ceteris quoque rebus creatis comparemur, quantuli sumus, quàm exiles, minuti homunculi, propè nihil, umbra & fumus, puncto temporis euanescentes. Accedat denique peccatorum & miseriarum animæ corporisque inspectio. Si animam, inquit Bernardus, prout in se est, & ex se, iuxta rei veritatem, intueor, nihil de ea veriùs sentire possum, quàm ad nihilum esse reductam. Quid modò necesse est singulas eius miseras enumerare, quàm sit onerata peccatis, offusa tenebris, irrita illecebris, pruriens concupiscentiis, obnoxia passionibus, impleta illusionibus, prona semper ad malum, in vitium omne procliuis, postremò totius confusionis & ignominie plena? Cetera qui volet, apud Bernard. cuius ad extremum illud quoque Deiparæ humilitatis eulogium prætermitti non debet, quo erat maior, humiliasse se præ omnibus. Cùm eam ab Christi in caelos ascen-

Serm. 5 in
dedicat. Ec-
clesie.

17. 1.

ascensu reuersam, & in cœnaculo nouissimum sibi locum delegisse retulisset: Meritò facta est nouissima prima, quæ cum prima esset omnium, sese nouissimam faciebat; meritò facta est omnium domina, quæ sese omnium exhibebat ancillam; meritò supra Apostolos exaltata est, quæ infra viduas & pœnitentes sese abiiciebat. Ita qui se humiliat exaltabitur. Vt Luciferum de summo cælo præcipitem egit in barathrum superbia, ita prouexit in summum cæli fastigium Virginem humilitas atque demissio; non fuisset euecta Virgo supra choros Angelorum, nisi se infra mortales omnes abiecisset. Quisquis ad eius humilitatem propiùs accesserit, ad eius quoque gloriam propiùs euehetur; proximus in humilitatis abiiectione, erit & in exaltatione gloriæ proximus ac coherens.

*Serm. sup.
Mag.*